

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

1 april 1999

ONTWERP VAN DECREET

**houdende diverse bepalingen naar aanleiding van de begroting 1999
(Hoofdstuk III – Monumenten en Landschappen ;
Hoofdstuk X – Milieuvergunningen ;
Hoofdstuk XI – Milieuheffingen en
Hoofdstuk XII – Bos en Natuur)**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud uitgebracht
door de heren Jef Van Looy en Peter Desmet**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Dirk Van Mechelen.

Vaste leden :

de heren Georges Beerden, Peter Desmet, Hugo Marsoul, Leonard Quintelier, Jef Van Looy ;

mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Arnold Van Aperen, Dirk Van Mechelen ;

de heren Freddy De Vilder, Jacky Maes, Bruno Tobback ;

de heren Frank Creyelman, Frans Wymeersch ;

mevrouw Gerda Raskin ;

de heer Johan Malcorps.

Plaatsvervangers :

de heren Jos De Meyer, Johan De Roo, mevrouw Veerle Heeren, de heren Erik Matthijs, John Taylor ;

mevrouw Yolande Avontroodt, de heren Marino Keulen, Patrick Lachaert ;

de heren Peter Dufaux, Carlos Lisabeth, Jacques Timmermans ;

de heren Wilfried Aers, Pieter Huybrechts ;

de heer Johan Sauwens ;

mevrouw Vera Dua.

Zie :

1299 (1998-1999)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nrs. 2 tot 7 : Amendementen

– Nr. 8 : Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport

– Nr. 9 : Verslag namens de Commissie voor Financiën en Begroting

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud besprak op 17 maart 1999 het hoofdstuk III – Monumenten en Landschappen van het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen naar aanleiding van de begroting 1999.

Op 24 maart en 1 april 1999 besprak de commissie de nieuwe hoofdstukken Milieuvergunningen, Milieuheffingen en Bos en Natuur.

HOOFDSTUK III

MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

Artikel 6

Een amendement voorgesteld door de heren Jacques Timmermans en Hugo Marsoul strekt ertoe dit artikel, waarin een herstructurering van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen wordt beoogd, te schrappen (*Parl. St. VI. Parl. 1998-1999, nr. 1299/4*).

De heer Jacques Timmermans verklaart begrip te kunnen hebben voor de motieven van de Vlaamse regering om de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen te herstructureren. Het is immers een feit dat er vaak sprake is van dubbel gebruik van de provinciale commissies. Zij adviseren rechtstreeks aan de minister, net zoals de Koninklijke Commissie doet. De spreker vindt het evenwel niet opportuun de provinciale commissies te schrappen op een ogenblik dat er nog gesprekken lopen over hun nieuwe opdracht, onder meer inzake begeleiding van de gemeenten. Een brute doorkruising van deze herwaardering middels de voorliggende decretale aanpassing zou op het terrein veel kwaad bloed zetten. Vandaar lijkt het aangewezen de afschaffing van de provinciale commissies voorlopig uit te stellen.

De heer Lieven Dehandschutter treedt de argumentatie van de heer Timmermans bij. Men moet de personen die momenteel actief zijn in de provinciale commissies trachten te behouden en opnieuw in te schakelen.

Op vraag van de heer Dirk Van Mechelen naar de omvang van de zitpenningen voor de leden van de provinciale commissies, antwoordt minister Luc Martens dat het gaat om een bedrag van ongeveer 300 frank per dagdeel.

Het amendement wordt aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 7

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

Het geamendeerde Hoofdstuk III – Monumenten en Landschappen van het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen naar aanleiding van de begroting 1999 wordt aangenomen met 12 stemmen.

HOOFDSTUK X

MILIEUVERGUNNINGEN (Nieuw)

Een amendement van de Vlaamse regering strekt ertoe een nieuw hoofdstuk Milieuvergunningen in te voegen met een nieuw artikel dat artikel 24, § 1, 3°, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning schrapt (*Parl. St. VI. Parl. 1998-1999, nr. 1299/3*). Dit amendement wordt ingetrokken.

Minister Theo Kelchtermans herinnert aan de beslissing van de Vlaamse regering om, met het oog op een kwaliteitsverbetering, door een consultingbureau een analyse te laten uitvoeren van de organisatorische processen en de procedure inzake de vergunning voor ruimtelijke ordening en de milieuvergunning. Een van de aanbevelingen van het consultingbureau was de beroepsmogelijkheid op te heffen die voor de adviserende overheidsorganen, zoals de OVAM en de VMM, in de milieuvergunningsprocedure is voorzien. De minister stelt dat in de huidige procedure rechter-en-partij-situaties kunnen ontstaan door de mogelijkheid die adviesverlenende overheidsorganen, die in de provinciale en gewestelijke milieuvergunningscommissies zetelen, hebben om beroep aan te tekenen tegen het verlenen van een milieuvergunning. Bij de behandeling van dat beroep zetelt immers opnieuw een vertegenwoordiger van die organen in de commissie die het beroepsdossier behandelt. Het amendement van de Vlaamse regering beoogde de beroepsmogelijkheid op te heffen.

Een amendement voorgesteld door de heren Leonard Quintelier en Bruno Tobback strekt ertoe aan artikel 24, § 2, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning een tweede lid toe te voegen, dat luidt als volgt : "De vertegenwoordi-

gers van de adviesverlenende overheidsorganen hebben in de milieuvergunningscommissies geen stemrecht bij de behandeling van de beroepen die zij, overeenkomstig § 1, 3°, hebben ingesteld." (*Parl. St. VI. Parl. 1998-1999, nr. 1299/6*). Dit amendement beoogt de beroepsmogelijkheid te handhaven, maar het stemrecht van het overheidsorgaan dat in beroep gaat op te heffen voor het betreffende dossier.

De minister verklaart dit amendement te kunnen steunen. Er zijn situaties waarbij adviesverlenende overheidsorganen nog een beroep moeten kunnen instellen tegen de beslissing van een milieuvergunningscommissie, bijvoorbeeld omdat ze indruist tegen de beleidslijnen die op gewestelijk niveau werden uitgestippeld. De heer Leonard Quintelier benadrukt dat de voorgestelde wijziging de adviesverlenende overheidsorganen nog de mogelijkheid laat om in de milieuvergunningscommissie hun standpunt toe te lichten bij de behandeling van het beroep dat door hen werd ingesteld. Ze hebben voor dat dossier echter geen stemrecht, waardoor rechter-en-partijsituaties worden vermeden. Volgens de minister kan dit eveneens leiden tot een grotere unanimiteit in de adviezen die aan de minister worden voorgelegd. Nu gebeurt het in probleemdossiers dat adviezen van de milieuvergunningscommissie meerderheid tegen minderheid worden goedgekeurd en dat de minister moet kiezen tussen het standpunt van de meerderheid van de commissie en een minderheidsstandpunt dat door zijn administratie werd vertolkt.

De heer Johan Malcorps stelt eveneens dat de beroepsmogelijkheid moet gehandhaafd blijven. De adviesverlenende overheidsorganen kennen de dossiers goed en vertegenwoordigen het best het algemeen belang. Het lid kan tal van voorbeelden geven van milieuvergunningsdossiers waarin overheidsorganen beroep hebben ingesteld tegen de aanvankelijke beslissing en waarbij dit ook terecht is gebleken uit het verdere verloop van het dossier. Het lid laat tevens opmerken dat deze wijziging voorlopig het enige concrete resultaat is van de doorlichting van de milieuvergunningsprocedure, de grote verklaringen over de vereenvoudiging van de zogenaamde complexe procedure ten spijt. In de praktijk blijkt volgens de heer Malcorps de procedure niet ingewikkelder en moeilijker dan in buurlanden.

De heer Dirk Van Mechelen zegt dat het Vlaamse Gewest in internationale vergelijkingen goed scoort wat de snelheid van de administratieve procedures betreft. De procedures voor de Raad van

State duren daarentegen vaak tergend lang. Op dit vlak moet naar oplossingen worden gezocht.

Het amendement van de heren Quintelier en Tobback wordt aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

HOOFDSTUK XI

MILIEUHEFFINGEN (nieuw)

Een amendement voorgesteld door de heren John Taylor en Leonard Quintelier strekt ertoe een nieuw hoofdstuk Milieuheffingen in te voegen met een nieuw artikel, dat aan artikel 35ter, § 5, eerste lid, van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging een zin toevoegt. Die zin luidt als volgt: "Dezelfde vrijstelling geldt voor de heffingsplichtige wiens gezin een lid telt dat geniet van de inkomstenvervangende tegemoetkoming voor gehandicapten volgens de wet van 27 februari 1987, gewijzigd bij de wet van 22 december 1989 en bij de wet van 30 december 1992." (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1299/6*).

De heer Quintelier stelt dat bij decreet van 20 december 1996 en 19 december 1997 in de bestaande kaderwet oppervlaktewater de mogelijkheid van volledige vrijstelling van de heffing op het lozen van afvalwater werd opgenomen. Deze vrijstelling geldt voor heffingsplichtigen die hetzij als bejaarden het gewaarborgd inkomen ontvangen, hetzij het bestaansminimum door het OCMW toegekend kregen, hetzij de inkomensvervangende tegemoetkoming voor gehandicapten ontvangen.

Gezinnen met gehandicapten die voldoen aan de in artikel 35ter gestelde voorwaarden kunnen de vrijstelling verkrijgen door de gehandicapte persoon in kwestie als abonnee bij de watermaatschappij te laten fungeren. Deze gezinnen kunnen normalerwijs probleemloos de vrijstelling bekomen. Voor gezinnen met zwaardere mentaal gehandicapten, onder meer deze die vallen in de categorie van verlengde minderjarigheid, stelt zich daarentegen een probleem. Verlengd minderjarigen kunnen immers geen contract afsluiten met de watervoorzieningsmaatschappij, vallen als dusdanig niet onder de decretale definitie van heffingsplichtige en kunnen bijgevolg geen vrijstelling van de waterheffing bekomen. Deze gezinnen kunnen bijgevolg, in tegenstelling tot andere gezinnen met gehandicapten, niet genieten van de mogelijkheid van de vrijstelling. Het amendement beoogt deze anomalie op te

heffen. De uitbreiding van de vrijstelling blijft volgens de heer Quintelier hoe dan ook beperkt. De inkomensvervangende tegemoetkoming kan pas worden toegekend vanaf een leeftijd van 21 jaar. Daarnaast is ze evenzeer gebonden aan strikte inkomensgrenzen.

Minister Kelchtermans waarschuwt voor de financiële implicaties van de voorgestelde uitbreiding van de vrijstelling. Uit eerdere discussies werd geconcludeerd dat de milieuheffingen niet het aangewezen instrument zijn om een sociaal beleid te voeren. De vrijstelling van de afvalwaterheffing werd bewust beperkt gehouden tot welomschreven categorieën, wat de vrijstelling financieel haalbaar en administratief uitvoerbaar maakt.

De heer Van Mechelen meent dat een principiële keuze moet worden gemaakt. De milieuheffingen blijven gebruiken voor sociale correcties zal leiden tot een uitholling van de basisprincipes van deze heffingen. Ook de minderinkomsten voor de milieusector mogen niet uit het oog worden verloren.

De minister herinnert eraan dat vanaf het begrotingsjaar 1997 de sociale aanpassing bij de inning van de afvalwaterheffing drastisch werd hervormd. In 1996 leidde de sociale correctie tot een minderopbrengst van 1,48 miljard frank. In 1997 werd dit teruggebracht tot 260 miljoen frank, verdeeld over 150.000 gezinnen (gemiddeld 1733 frank per gezin). Zoals naar aanleiding van de bespreking van de begroting en het programmadecreet 1999 meegedeeld in de commissie, genieten ongeveer 48.000 personen van de vrijstelling voor bejaarden (gewaarborgd inkomen) en 29.000 personen van die voor bestaansminimumtrekkers, terwijl 11.000 vrijgestelden een inkomensvervangende tegemoetkoming voor gehandicapten ontvangen (*Parl. St. VI. Parl. 1998-1999, nr. 1214/14*). De indieners willen via hun amendement de vrijstelling uitbreiden tot heffingsplichtigen in wiens gezin een gehandicapte woont met een inkomensvervangende tegemoetkoming. Volgens een eerste raming van de VMM zou hierdoor het aantal gezinnen met een vrijstelling toenemen met 33.000, hetgeen een budgettaire minderinkomst van 100 miljoen frank tot gevolg zou hebben.

Op vraag van de commissie worden deze cijfers door de minister nagezien. De jaarlijkse statistieken van de Dienst statistiek en begroting van het Bestuur van maatschappelijk integratie van het Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu werden geraadpleegd. Uit de statistieken kan volgend overzicht van het aantal gehandicapten met een inkomensvervangende tegemoet-

koming (IVT) worden afgeleid : 5.788 gehuwden, relationeel samenwonenden en alleenstaanden met personen ten laste ; 14.265 alleenwonenden en personen die verblijven in residentiële instellingen met uitzondering van psychiatrische instellingen ; 12.302 personen die inwonen bij de ouders, verwanten of voogd of personen die verblijven in psychiatrische instellingen. In totaal gaat het dus om 32.355 gerechtigden van een inkomensvervangende tegemoetkoming, met inbegrip van degenen die reeds van de vrijstelling genieten, diegenen die in een instelling verblijven en de Brusselse gerechtigden. Dit cijfer betreft het jaar 1998 en de Vlaamse Gemeenschap, en het is wellicht het cijfer waaraan de VMM in haar berekening refereert.

Uit andere statistieken van het Bestuur van maatschappelijke integratie kan worden afgeleid dat in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest 512 Nederlandstalige gehandicapten met een inkomensvervangende tegemoetkoming wonen. Minstens 13.810 gehandicapten met IVT wonen in een instelling. Het totale aantal IVT-gerechtigden dat potentieel in aanmerking komt voor een vrijstelling van waterheffing, bedraagt daardoor maximaal 18.033. Het amendement zou bijgevolg aanleiding geven tot een stijging van het aantal gerechtigden op een vrijstelling met maximaal 7.033, namelijk 18.033 thuiswonenden verminderd met de 11.000 die reeds een vrijstelling genoten.

De totale budgettaire impact van het amendement bedraagt 12 miljoen frank indien men ervan uitgaat dat de vrijstelling per gezin 1.733 frank bedraagt (gemiddelde heffing bij vrijgestelde gezinnen) en 21 miljoen frank indien men 3.000 frank aanneemt (gemiddelde heffing bij andere gezinnen).

Deze cijfers nuanceren volgens de minister de eerdere raming. Hij blijft echter het principiële standpunt onderschrijven dat na eerdere discussies over de milieuheffingen en sociale correcties werd aangenomen.

Een subamendement van de heer Quintelier op het door de heren Taylor en Quintelier ingediende amendement strekt ertoe in de voorgestelde tekst de woorden "wiens gezin een lid telt dat" te vervangen door "met een gezinslid gedomicilieerd op hetzelfde adres voor wie conform artikel 487 bis-acties van het Burgerlijk Wetboek de verlengde minderjarigheid werd uitgesproken en die" (*Parl. St. VI. Parl. 1998-1999, nr. 1299/7*). Deze toevoeging verduidelijkt volgens de indiener het expliciete doel van het amendement. Personen die verlengd minderjarig zijn kunnen geen contract sluiten en kunnen hierdoor nooit de vrijstelling genieten. Het

subamendement verduidelijkt eveneens dat omwille van de beperkte doelgroep, de totale budgettaire impact gering is.

De heer Dirk Van Mechelen laat opmerken dat de vrijstelling voor het hele gezin telt en niet enkel voor de IVT-gerechtigde.

Het subamendement van de heer Quintelier wordt aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Het amendement van de heren Taylor en Quintelier wordt aangenomen met 7 stemmen bij 3 onthoudingen.

HOOFDSTUK XII

BOS EN NATUUR (nieuw)

– Wijziging van het bosdecreet

Een amendement voorgesteld door de heren Leonard Quintelier, Dirk Van Mechelen en Bruno Tobback strekt ertoe een nieuw Hoofdstuk Bos en Natuur in te voegen met een nieuw artikel, dat artikel 90bis van het bosdecreet van 13 juni 1990 wijzigt (*Parl. St. Vl. Parl. 1998-1999, nr. 1299/7*).

Het eerste lid van artikel 90bis van het bosdecreet wordt in het amendement vervangen door wat volgt : "Ontbossing zoals bepaald in artikel 4, punt 15, is verboden. Ontbossing in functie van werken van algemeen belang of ontbossing in zones met de bestemming woongebied en industriegebied of een met voormelde gebieden gelijk te stellen bestemming volgens de geldende plannen van aanleg is wel mogelijk, mits naleving van de voorschriften van de wetgeving op de ruimtelijke ordening en stedenbouw en na advies van het Bosbeheer."

Het derde en het vierde lid van artikel 90bis worden in het amendement vervangen door wat volgt : "In functie van andere werken dan deze genoemd in het eerste lid kan de Vlaamse regering de ontheffing van het verbod tot ontbossing verlenen op individueel en gemotiveerd verzoek van de vergunningaanvrager, mits naleving van de voorschriften van de wetgeving op de ruimtelijke ordening en stedenbouw en na advies van het Bosbeheer. De Vlaamse regering stelt nadere regels vast betreffende de ontheffing van het verbod tot ontbossing.

Met het oog op het behoud van het bosareaal, bepaalt de Vlaamse regering de wijze waarop de ont-

bossing gecompenseerd dient te worden. Deze compensatie is evenredig : enkel voor bossen die een habitat vormen in het kader van de Europese richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora kan de compensatie maximum een factor 2 bedragen. De aanvrager kan inzake de compensatiemaatregel of -maatregelen garantie geven via een derde.

De vergunningverlenende overheid legt vooraf de door de vergunningaanvrager voor te stellen maatregelen tot compensatie ter goedkeuring voor aan het Bosbeheer. De compensatiemaatregel of -maatregelen gelden als voorwaarde bij de vergunde ontbossing.

Werken van algemeen belang dienen, ongeacht de bestemming, altijd gecompenseerd te worden."

De heer Quintelier licht het amendement toe. Het moratorium op de ontbossing in artikel 90bis van het bosdecreet, ingevoegd bij decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbewoud en het natuurlijk milieu, wordt opgeheven voor uitvoering van noodzakelijke werken die verenigbaar zijn met de geldende plannen van aanleg. De voorwaarden van de compensatie, die zullen worden vastgelegd in een besluit van de Vlaamse regering, omvatten minstens de volgende compensatiemaatregelen : ofwel een nieuwe bebossing van minstens een gelijke oppervlakte ; ofwel een compensatie die de aankoop van een terrein, de aanleg en het tijdelijk onderhoud of de voorbereiding van de spontane bebossing van minstens een gelijke oppervlakte bos op een andere plaats mogelijk maakt ; ofwel een combinatie van beide.

Bij de compensatie moet volgens de indieners rekening worden gehouden met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De extra hectaren bebossing die voortvloeien uit de compensatie worden in mindering gebracht van de taakstelling van 10.000 ha ecologisch verantwoorde bosuitbreiding, die is opgenomen in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Een subamendement voorgesteld door de heren Georges Beerden, Bruno Tobback, Leonard Quintelier en Jef Van Looy strekt ertoe aan het tweede lid van de bij 2° voorgestelde tekst van artikel 90bis, de volgende zin toe te voegen : "Compensaties kunnen alleen in de daartoe bestemde gebieden, namelijk groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden en bosuitbreidingsgebieden." (*Parl. St. Vl. Parl. 1998-1999, nr. 1299/7*).

Mevrouw Vera Dua hekelt de procedure waarbij de indieners deze wijziging van het bosdecreet in het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen naar aanleiding van de begroting 1999 willen invoegen. Op de dagorde van de commissievergadering staat eveneens een voorstel van decreet van de heren Quintelier en Beerden houdende wijziging van het bosdecreet. Het is volgens het lid onlogisch nog een aparte wijziging van het bosdecreet goed te keuren voor de bespreking van het voorstel van decreet wordt aangevat. Wellicht willen de indieners het voorstel van decreet als een verbetering en ecologische heroriëntatie van het bosdecreet voorstellen. Dit amendement op het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen naar aanleiding van de begroting 1999 ondergraaft echter de essentie van het bosdecreet zelf. Het moratorium op de ontbossing wordt immers opgeheven. De bedoeling van artikel 90bis is het bosgebied beschermen omdat Vlaanderen bosarm is. Die bescherming komt nu op de helling te staan. Alle bossen in woon- en industriegebieden worden volgens het lid vogelvrij verklaard. Alleen door een bestemmingswijziging door te voeren, kan men de Vlaamse bossen nog redden. Het lid verwijst naar de toelichting bij het voorstel van decreet tot wijziging van het bosdecreet (*Parl. St. VI. Parl. 1998-1999, nr. 1311/1*), waarin wordt erkend dat de situatie van het bos in Vlaanderen erg onder druk staat. Als een van de belangrijkste redenen daarvoor wordt de gebrekkige afstemming tussen het ruimtelijk beleid en het bosbeleid genoemd: 40.000 ha bos ligt in een niet-groene bestemming. Mevrouw Dua gelooft niet in compensatiebebossing. Het duurt immers generaties voor een evenwaardig bos wordt gerealiseerd.

De heer Dirk Van Mechelen stelt dat de Vlaamse overheid een consequente houding moet aannemen. Indien men een bos in een woongebied wil behouden, moet het gewestplan worden aangepast en moet de overheid de gevolgen inzake planschade aanvaarden. Indien de gewestelijke overheid niet ingaat op de vraag om het gewestplan te wijzigen, is het logisch dat een verkavelingsaanvraag wordt goedgekeurd als het om een woonzone gaat. Dit is volgens het lid een kwestie van rechtszekerheid. Aan de verkaveling kunnen voorwaarden worden gekoppeld inzake het aantal woningen en de te bebouwen oppervlakte en dat gebeurt ook in de praktijk.

Het lid benadrukt dat de overheid keuzes moet durven maken en daarbij alle aspecten voor ogen moet houden. Wanneer het Vlaamse Gewest consequent alle betrokken gewestplannen zou wijzigen, moeten wellicht miljarden franken aan planschade-

vergoedingen worden betaald. In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt enerzijds de noodzaak aan bijkomende bedrijventerreinen erkend. Anderzijds worden als gevolg van de huidige bepaling bouwvergunningen geweigerd aan bedrijven in industriezones.

Volgens de minister interpreteren stedenbouwkundige diensten in verschillende regio's het begrip 'werken van algemeen belang' nu heel eng. Bij de goedkeuring van het decreet betreffende het natuurbehoud in 1997, werd in het nieuwe artikel 90bis van het bosdecreet opgenomen dat een vergunning tot ontbossing slechts wordt verleend voor werken van algemeen belang die in overeenstemming zijn met de geldende plannen van aanleg. Als een organisatie met een openbaar belang, bijvoorbeeld een intercommunale, aan industriële ontwikkeling wil doen en de ontbossing vraagt van bedrijfsterreinen die ze bezit, was dat in het verleden mogelijk. Nu hanteert men een meer enge interpretatie van werken van algemeen belang, bijvoorbeeld de bouw van een waterzuiveringsstation door de overheid. Het gevolg is onder meer dat industriële vestigingen moeten uitwijken. In sommige streken zoals de Kempen, situeren de bossen zich om historische en industriële redenen vaak in de nabijheid van tewerkstellingszones. Nu liggen er honderden hectaren industrieterreinen die in de praktijk niet kunnen worden benut. Er zijn dus redenen om orde op zaken te stellen.

Ook de minister is voorstander van een wijziging van de bestemming via gewestplannen en plannen van aanleg. Indien dit echter op grote schaal zou gebeuren, moeten de Vlaamse regering en het parlement rekening houden met de te betalen planschade, die tot honderden miljoenen franken of zelfs miljarden zou kunnen oplopen. In het duinendecreet is een vergelijkbare vergoedingsregeling opgenomen, maar dan op een meer beperkte schaal aangezien het duinengebied kleiner is.

Mevrouw Dua treedt de stelling bij dat de overheid in eerste instantie het gewestplan zou moeten wijzigen en de gevolgen daarvan aanvaarden. Bij de goedkeuring van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, dat het artikel 90bis in het bosdecreet invoegde, was er echter grote eensgezindheid over het moratorium. Vlaanderen heeft maar 8 percent bos en is een van de bosarmste regio's van Europa. Nu zet men volgens het lid de poort helemaal open voor ontbossing. Mevrouw Dua meent dat moet worden uitgegaan van een moratorium op ontbossing tot een bepaald bebossingspercentage wordt bereikt.

Volgens de tekst van het subamendement moeten de compensaties in groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden en bosuitbreidingsgebieden worden doorgevoerd. Landbouwgebieden worden er niet bij vermeld. Volgens mevrouw Dua is er in de genoemde gebieden onvoldoende ruimte beschikbaar. Waar moeten de nieuwe bossen dan worden aangelegd ?

De heer Leonard Quintelier repliceert dat men de gewestplannen kan wijzigen en supplementaire bosuitbreidingsgebieden kan aanduiden, bijvoorbeeld in landbouwgebieden.

Het is logisch de compensatiebebossing in de eerste plaats te realiseren in de bosuitbreidingsgebieden. De bossen in een woongebied zijn volgens het lid vaak van mindere kwaliteit. Soms gaat het om een perceel met bomen midden in een goedgekeurde verkaveling. Het is beter deze kavels aan te snijden dan een supplementair woongebied te creëren in de open ruimte.

Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht laat opmerken dat in een woonzone ook groene stroken thuishoren. De heer Quintelier meent dat dit kan worden opgevangen in de voorschriften eigen aan de verkaveling.

De heer Bruno Tobback deelt de bekommernis voor het behoud van het bosareaal. De oorzaak van de huidige situatie is niet de bij amendement voorgestelde regeling, noch de huidige bepaling van het bosdecreet, maar de gebreken van de ruimtelijke uitvoeringsplannen zoals die vandaag bestaan. Dit kan hoe dan ook slechts worden opgelost op lange termijn, met het aanpassen en correct invullen van die uitvoeringsplannen. In alle andere gevallen blijft men situaties handhaven en opnieuw creëren die op lange termijn voor niemand enige zekerheid bieden. In het amendement wordt in een verplichte compensatie bij ontbossing voorzien. Naast de ontbossing in overeenstemming met de huidige bestemming, blijft voor de overheid de mogelijkheid bestaan om de bestemming te wijzigen zodat er niet wordt ontbost.

De heer Tobback meent dat de voorgestelde bepaling de nodige garanties kan bieden om het bos in Vlaanderen minstens op hetzelfde niveau te houden, en liefst tot een uitbreiding te komen. Die uitbreiding en dat behoud moeten echter gebeuren conform de gewestplannen en de uitvoeringsplannen, of alle betrokken partijen blijven in een uitzichtloze situatie.

De heer Dirk Van Mechelen benadrukt eveneens het belang van de rechtszekerheid. Door de interpretatie die de gemachtigde ambtenaren geven aan het huidige artikel 90bis van het bosdecreet is het helemaal niet zeker dat, niettegenstaande een geldige verkavelingsvergunning, er een bouwvergunning voor de percelen in de verkaveling kan worden bekomen. Uit een studie van de juridische diensten van de administratie voor Stedenbouw is bovendien gebleken dat het weigeren van een bouwvergunning op basis van dit artikel geen aanleiding kan geven tot planschade omdat het bosdecreet daar niet in voorziet. De rechtsonzekerheid wordt dus nog groter. Als op een rechtmatig gekocht stuk bouwgrond niet meer mag worden gebouwd, kan de overheid tenminste een schadevergoeding betalen.

Het is volgens de heer Van Mechelen belangrijk dat de Vlaamse regering individueel en gemotiveerd een aantal dossiers kan onderzoeken, bijvoorbeeld wanneer het gaat over minderwaardige bossen. Er moet worden bestudeerd hoe men op termijn die naaldbossen systematisch kan saneren en vervangen door loofbomen. Het lid geeft het voorbeeld van een naaldbos dat destijds werd aangelegd met het oog op de mijnbouw, maar dat op het gewestplan is ingekleurd als woonparkgebied. Hierbij worden strenge verkavelingsnormen gehanteerd : door de grootte van de percelen en door de beperking dat maximum 10 percent open ruimte mag worden, zet men de bewoners aan om de naaldbomen te gaan vervangen door loofbomen, wat in de praktijk ook gebeurt. Bij een verkaveling moet de lokale overheid haar verantwoordelijkheid opnemen om de ontbossing tot een minimum te beperken.

Er moet een visie op lange termijn komen om een verbetering van onze bosarealen te bereiken. Dat is volgens het lid zeker zo belangrijk als bijkomende bossen. De heer Van Mechelen pleit tevens voor een betere onderlinge afstemming van het bosdecreet, het natuurdecreet en het decreet houdende de ruimtelijke ordening. Een bos zoals omschreven in het bosdecreet, is immers niet het bos zoals het ingetekend staat op het gewestplan. Dat is een deel van het huidige probleem.

Voor mevrouw Dua is het precies een belangrijke verdienste van het bosdecreet van 1990 dat een bos niet wordt bepaald door de bestemming op de plannen van aanleg, maar door het feit dat er een ecosysteem aanwezig is, bestaande uit bomen en alle bijhorende fauna en flora. Er zijn uiteraard bossen die op ecologisch vlak minder waard zijn dan andere, maar het volstaat een omvormingspro-

gramma door te voeren. Dit duurt weliswaar twintig tot zelfs honderd jaar, maar dan behoudt men tenminste de bosbodem. Door te ontbossen wordt geen enkele vooruitgang geboekt. Het is volgens het lid logisch dat bossen zijn overgebleven op ongebruikte industrieterreinen. Industriegebieden werden in het verleden aangeduid op plaatsen waar er bos was, vooral in Limburg. De andere gronden werden door de landbouw ingenomen.

De heer Leonard Quintelier herhaalt dat een keuze moet worden gemaakt. Ofwel zal de overheid op termijn veel planschadevergoedingen betalen, zowel voor de bossen die een bestemming hebben als industriegebied als voor de bossen in een woongebied. Ofwel worden deze kredieten aangewend voor een ruimer bosbeheer en voor bosuitbreiding. De heer Tobback voegt eraan toe dat de voorgestelde bepaling niet belet dat de overheid kiest voor het betalen van planschade en een wijziging van de bestemming.

Mevrouw De Maght-Aelbrecht verwijst naar de verantwoording bij het amendement. Daarin worden een drietal compensatiemaatregelen vermeld. In de laatste paragraaf staat dat bij de compensatie rekening zal worden gehouden met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De extra ha bebossing die hieruit voortvloeien worden in mindering gebracht van de taakstelling van 10.000 ha ecologisch verantwoorde bosuitbreiding, zoals opgenomen in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Hoe moet dit worden geïnterpreteerd? Het kan volgens het lid niet de bedoeling zijn om de uitvoering van compensatiemaatregelen, waarbij minstens een gelijke oppervlakte moet worden bebost, als extra bos te beschouwen en in mindering te brengen van de taakstelling van 10.000 ha.

De heer Tobback antwoordt dat de compensatie 'minstens' een gelijke oppervlakte moet bedragen. Als er evenveel nieuw bos wordt aangelegd, is er niets extra. Men kan echter ook meer compensatie opleggen of uitvoeren, waardoor er meer bos bijkomt dan er verdwijnt. Het is logisch dat dit wordt ingebracht. De doelstelling in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is om meer bos te maken. Als er meer komt in de daartoe bestemde zones, via deze compensatie of een andere, of door spontane bebossing, dan is dat volgens het lid een uitvoering van de taakstelling van het RSV.

Mevrouw Dua vraagt wat er concreet gebeurt als iemand een perceel, dat staat ingekleurd als bouwgrond, wil ontbossen? Moet de vergunningaanvrager zelf een stuk grond kopen om te bebossen? Moeten daar op voorhand garanties voor worden

gegeven? Waar zal de vergunningaanvrager de nodige percelen vinden?

Volgens de heer Leonard Quintelier worden in het amendement de grote lijnen van de compensaties vastgelegd. De maatregelen moeten nog verder worden verfijnd via uitvoeringsbesluiten. De heer Tobback benadrukt dat uit de tekst duidelijk blijkt dat de compensatie de voorwaarde is om te ontbossen. Als er geen grond beschikbaar is, zal er ook geen ontbossing mogelijk zijn.

De heer Van Mechelen merkt op dat de mogelijkheid bestaat om borgstellingen te verbinden aan de uitvoering van de compensatiemaatregelen.

Mevrouw Vera Dua vreest dat doorgaans zal worden gekozen voor de tweede mogelijkheid: er zal geld worden gestort in een fonds voor bosuitbreiding en pas daarna zal worden gezocht naar compensatie. Ze betwijfelt dat door een dergelijk fonds de bosoppervlakte zal toenemen.

Het subamendement voorgesteld door de heren Beerden, Tobback, Quintelier en Van Looy wordt aangenomen met 6 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

Het amendement voorgesteld door de heren Quintelier, Van Mechelen en Tobback wordt aangenomen met 6 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

– Wijzigingen van het natuurdecreet

Een amendement voorgesteld door de heren Leonard Quintelier en Bruno Tobback strekt ertoe vijf nieuwe artikelen toe te voegen, die diverse artikelen van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu wijzigen (*Parl. St. VI. Parl. 1998-1999, nr. 1299/7*).

In artikel 33, derde lid, van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu worden door het amendement na het woord "bosgebieden" de woorden "en de bosuitbreidingsgebieden" ingevoegd. Volgens de indieners gaat het om het wegwerken van een juridische onduidelijkheid. De bestemming bosuitbreidingsgebied werd niet in de opsomming in artikel 33 opgenomen. Uit de tekst van artikel 37, § 1, van het natuurdecreet blijkt echter duidelijk dat de bepaling ook voor de bosuitbreidingsgebieden is bedoeld.

In artikel 37, § 2, van het natuurdecreet wordt het woord "notaris" vervangen door de woorden "in-

strumenterende ambtenaar". De formulering instrumenterend ambtenaar is ruimer dan notaris. De bedoeling van de decreetgever was volgens de indieners om bij alle verkopen de Vlaamse regering de gelegenheid te geven haar recht van voorkoop uit te oefenen, ook die tot stand gebracht met medewerking van de andere instrumenterende ambtenaren.

Aan artikel 37, § 3, van hetzelfde decreet, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt : "De instrumenterende ambtenaar voor wie een akte van verkoop uit de hand wordt verleden met betrekking tot een goed waarop een recht van voorkoop rust, moet binnen één maand na de registratie ervan aan de gemachtigde van de Vlaamse regering de prijs en de voorwaarden van de verkoop bekendmaken.". De voorgestelde toevoeging voert een informatieplicht na verkoop in, die ook in de Vlaamse Wooncode en het ontwerpdecreet houdende de ruimtelijke ordening is opgenomen. Op die manier ontstaat een uniforme regeling voor alle decretale rechten van voorkoop in het Vlaamse Gewest.

In artikel 38, § 2, derde lid, a), van hetzelfde decreet worden de woorden "het administratie bevoegd voor het natuurbehoud" vervangen door "de gevolmachtigde van de Vlaamse regering". Bij de verantwoording wordt gesteld dat daardoor de afhandelingsprocedure van een aan de Vlaamse regering aangeboden voorkooprecht vlotter kan verlopen.

In artikel 39 van hetzelfde decreet worden de woorden "drie maanden" telkens vervangen door de woorden "twee jaar" en worden de woorden "twee jaar" vervangen door de woorden "vijf jaar". De verlenging van de termijnen van verjaring moet tot een verbeterde handhaving van het voorkooprecht leiden.

Een subamendement van de heren Beerden, Tobback, Quintelier en Van Looy strekt ertoe de wijziging in artikel 39 van het natuurdecreet te beperken tot het vervangen van de woorden "drie maanden" door "zes maanden" (*Parl. St. Vl. Parl. 1998-1999, nr. 1299/7*).

Mevrouw Dua zal zich onthouden bij de stemming over deze amendementen. Het gaat hier volgens het lid over technische aangelegenheden. Omdat de amendementen tijdens de commissievergadering werden ingediend, heeft ze niet de tijd gehad om na te gaan wat de draagwijdte is van de voorgestelde wijzigingen van het natuurdecreet.

Het subamendement van de heren Beerden, Tobback, Quintelier en Van Looy wordt aangenomen met 7 stemmen bij 2 onthoudingen.

Het amendement van de heren Quintelier en Tobback wordt aangenomen met 7 stemmen bij 2 onthoudingen.

Het nieuwe hoofdstuk Bos en Natuur wordt aangenomen met 7 stemmen bij 2 onthoudingen.

– Hernummering

In de tekst aangenomen door de commissies (*Parl. St. Vl. Parl. 1998-1999, nr. 1299/15*) worden de nieuwe artikelen genummerd.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Jef VAN LOOY
Peter DESMET

Dirk VAN MECHELEN